

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ**

КАФЕДРА МОВОЗНАВСТВА

**ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ
(НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ДРУЗІ»)**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка IV курсу 451 групи
Спеціальності 014.02 Середня освіта
(Українська, англійська мова і
література)
Освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Українська мова і
література)»
Авакімян Аїда Маратівна

Керівниця: кандидатка філологічних
наук, старша викладачка Омельчук Ю.О.

Рецензентка: учителька-методистка
Херсонського академічного ліцею
Херсонської міської ради при ХДУ
ім. О. Мішукова Корнєєва Л.П.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. АНГЛІЙСЬКОМОВНИЙ СЛЕНГ У СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЯХ.....	6
1.1. Етимологія поняття “сленг”.....	6
1.2. Сленг серед інших споріднених понять лексикології.....	13
1.3. Головні причини виникнення та використання сленгу. Молодіжний сленг.....	17
 РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІЙНО-СТИЛІСТИЧНА ТА СТРУКТУРНО- СЕМАНТИЧНА СПЕЦИФІКА МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТЕЛЕСЕРІАЛІ “ДРУЗІ”	23
2.1. Способи утворення сленгізмів в англійській мові (на матеріалі сленгових одиниць телесеріалу “Друзі”).....	23
2.2. Функції сленгових висловів у мові героїв телесеріалу “Друзі”.....	37
ВИСНОВКИ.....	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	46
ДОДАТОК А.....	51
ДОДАТОК Б.....	56

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку англійської мови лінгвісти все більш уваги приділяють такому феномену як сленг. Ця зацікавленість пов'язана з інтенсивним проникненням сленгу в більшість сфер людського життя. Нині сленг використовується не тільки в мовленні представників різноманітних верств населення, а й в художній літературі, телесеріалах, засобах масової інформації (газетах, журналах, телебаченні, мережі Інтернет).

Взаємодія сленгу з мовним “стандартом” зумовлює розширення меж нормативності, що веде до реалізації нових словотвірних тенденцій та процесів, виникнення цілої низки продуктивних словотвірних елементів та моделей, сприяє активізації певних способів словотвору та розширює сфери їх діяльності.

Сьогодні сленг є невід'ємною частиною будь-якої мови. Його роль неухильно зростає, оскільки сленгізми, що часто вживаються у мовленні, привертають до себе особливу увагу дослідників. Критеріями повної інтеграції лексичних одиниць сленгу у лексико-семантичну систему сучасної англійської мови слід вважати їх участь у словотвірних та фразотвірних процесах, семантичних змінах, входження в існуючі лексико-семантичні парадигми.

Проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. Теоретичні дослідження таких вчених, як І. В. Арнольд [2], В. В. Балабін [3], І. Р. Гальперин [8], В.О. Дорда [10], Ю.А. Зацний [13; 14], О. Л. Клименко [15], А.І. Мазурова [22], М. М. Маковський [23; 24], С. А. Мартос [25; 26], Е. Партридж [45], С. Пиркало [27], Т. А. Соловійова [34], Т.І. Тимошенко [36], Дж. Хоттен [43], А. Д. Швейцер [38] присвячені вивченню різних аспектів сленгу.

Актуальність дослідження зумовлена інтересом сучасної лінгвістики до засобів поповнення лексичного складу англійської мови, до дослідження процесів демократизації мови. Зростання кількості надходжень до мовного “стандарту” із субстандартних підсистем зумовлює підвищений інтерес до сленгу як джерела поповнення словникового складу літературної англійської мови. У нашій роботі ми робимо спробу аналізу сленгових виразів та особливостей їх відтворення в життєвих ситуаціях на матеріалі американського телесеріалу “Друзі”.

Цей телесеріал набув популярності як в Америці, так і за кордоном, та мав великий вплив на цілу генерацію кінця XX- початку XXI сторіччя, і навіть зараз не покидає телеекрани рейтингових телеканалів. Його популярність зумовлюється тим, що він молодіжний, комедійний, кожен епізод описує можливі життєві ситуації. Мова серіалу проста та емоційно насичена, кожену епізод містить приклади “живої” англійської мови і становить цікавий матеріал для лінгвостилістичного та функційно-стилістичного аналізу.

Об’єктом дослідження є сленг англійської мови.

Предметом дослідження є молодіжний сленг, що актуалізується у мовленні персонажів телесеріалу “Друзі”.

Метою роботи є виявлення лінгвістичних та функційно-стилістичних особливостей сленгу як засобу самовираження та відображення світогляду серед молоді.

Об’єкт, предмет і мета дослідження зумовили вирішення таких **завдань**:

- 1) розглянути поняття сленг у сучасній лінгвістиці, дати визначення молодіжного сленгу;
- 2) диференціювати сленг з-поміж інших соціалектів особливого призначення;
- 3) визначити основні причини появи та функціонування сленгу;
- 4) дослідити шляхи утворення лексики сленгу в англійській мові;

5) встановити структурно-семантичні та функційно-стилістичні особливості сленгових одиниць, вербалізованих у телесеріалі “Друзі”.

Для вирішення поставлених завдань застосовувалися такі **методи дослідження**: описовий метод з метою аналізу наукової літератури з теми наукового дослідження; метод суцільної вибірки – для відбору сленгових виразів з телесеріалу “Друзі”; метод контекстуального аналізу уможливив аналіз сленгових одиниць в різних контекстах, де сленгізм використовується для вираження позиції мовця в певній ситуації мовного спілкування; стилістичний метод аналізу; метод безпосереднього лінгвістичного спостереження, а також методи аналізу і синтезу для обробки отриманих матеріалів.

Практичне значення роботи вбачається у можливості використання висновків і результатів нашого дослідження в при викладанні курсів зі стилістики англійської мови, лексикології, при написанні курсових і кваліфікаційних робіт.

Апробація дослідження. Основні положення наукового дослідження обговорювалися на кафедрі мовознавства факультету української філології та журналістики Херсонського державного університету, висвітлені в публікації *«Структурно-семантична специфіка молодіжного сленгу в англійській мові»* (Матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми філологічних та лінгводидактичних студій третього тисячоліття у студентських дослідженнях» / за заг. ред. Т. Г. Окуневич. – Херсон, 2020) та доповіді на IV Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми філологічних та лінгводидактичних студій третього тисячоліття у студентських дослідженнях» (Херсон, травень 2020 р.).

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 50 сторінок. Список використаних джерел охоплює 52 найменування.

РОЗДІЛ 1

АНГЛІЙСЬКОМОВНИЙ СЛЕНГ У СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЯХ

1.1. Етимологія поняття “сленг”

Мова відображає культурно-історичне тло кожного народу у певну епоху. У мові постійно відбуваються зміни. Одним з жанрів мови, який змінюється найстрімкіше, є сленг.

Сленг – це дуже живе та динамічне утворення. Як зазначає відомий мовознавець, укладач словника сленгу Е. Партридж, сленг існує з давніх-давен, оскільки люди завжди намагаються урізноманітнити мову більш жвавими, яскравими словами, замінити незрозумілі наукові терміни словами, доступнішими для широкого кола людей [45, с. 23].

Сленг розвивається та змінюється дуже швидко. Сленг присутній в усіх сферах діяльності людини. Він змінюється відповідно до часу і простору. На сленг впливають усі зміни, що відбуваються у суспільстві, а також не останню роль у формуванні сленгу відіграє все те, що є притаманним для певного кола людей, їхніх інтересів, тем спілкування, роду їхньої діяльності. Часто одиницями сленгу стають слова, запозичені з інших мов або з мови інших верств населення.

На сьогоднішній день в науці немає усталеного і загальноприйнятого визначення поняття «сленг». Важкість розкриття походження терміну пояснюється його багатозначністю та різноманітним трактуванням сленгу різними дослідниками та авторами словників.

Розглядаючи питання етимології терміну, в першу чергу зазначимо переклад слова сленг з англійської мови:

1) мова соціально чи професійно відособленої групи в протилежність літературній мові;

2) варіант розмовної мови (в тому числі експресивно забарвлені елементи мови), що не співпадає з нормою літературної мови [2, с. 22–23].

Вперше термін сленг зі значенням “*language of a low or vulgar type*” засвідчений в 1756 році, що у перекладі зазначається як мова низького чи вульгарного фамільярного стилю. З 1818 року під сленгом почали розуміти “*language of a highly colloquial type, considered as below the level of standard educated speech, and consisting either of new words or of current words employed in some special sense*” [45, с. 36], тобто сленг – це мова виключно розмовного типу, яка вважається за рівень нижчою від стандарту освіченої мови та складається або з нових слів, або з вже існуючих слів, які увібрали особливий сенс.

Дж. Партридж зазначає, що як лінгвістичний термін, сленг відсутній в словнику С. Джонсона, який був опублікований в 1755 році; в першому стандартному словнику Н. Уебстер, виданому в Америці в 1828 році, термін сленг надано з поясненням *low, vulgar, unmeaning language*, тобто низька вульгарна незрозуміла мова. Показовим є те, що термін з'явився вперше в спеціальному словнику, а вже потім став використовуватись у тлумачних словниках загального типу [45, с. 45–48].

І.В. Арнольд зазначає, що сленг – це розмовні слова з грубуватим або жартівливо-емоційним забарвленням [2, с. 246].

А.Д. Швейцер визначає сленг як емоційно-забарвлені слова і стійкі словосполучення, що існують в розмовній мові та перебувають поза межами літературної мови [38, с. 44].

Сленг є засобом маркування приналежності мовця до певної соціальної групи. Інакше кажучи, сленг – це мовний спосіб виокремлення маленької групи у великому суспільстві. Водночас відділяючись від одних і наближаючись до інших, людина певним чином самовиражається. Окрім цього, літературна мова чи діалект часто

не надають можливості висловити думку стисло та емоційно. Привабливість сленгу полягає в тому, що його іноді дещо згрубіла лексика дозволяє надати мовленню експресивного забарвлення. Це особливо суттєво для молоді [34, с. 121]. Молодіжна мова відображає нестійкий культурно-мовний стан суспільства, що балансує на грані літературної мови та жаргону [34, с. 127].

І.Р. Гальперин пропонує розуміти під сленгом той пласт лексики та фразеології, який проявляється у сфері живої розмовної мови як розмовні неологізми, що легко переходять у шар загальноприйнятої розмовної літературної лексики [8, с. 109].

М.М. Маковський аналізує сленг як особливий периферійний лексичний пласт, що лежить як поза межами літературної розмовної мови, так і поза межами діалектів загальнонаціональної англійської мови, що включає в себе, з одного боку, шар специфічної лексики і фразеології професійних говорів, соціальних жаргонів і арго злочинного світу, а з іншого, поширеної і загальнозрозумілої емоційно-експресивної лексики і фразеології нелітературної мови [23, с. 98].

Ю. М. Скребнєв вважає, що сленг – це сукупність загальнозрозумілих і широкоживаних слів та виразів гумористичного характеру – заміників звичайних літературних слів, що використовуються свідомо з метою емоційного увиразнення мовлення [32, с. 104].

Наприкінці ХІХ століття сленг почали тлумачити як запозичення зі скандинавських мов. За твердженням О.І. Смирницького, починаючи з етимологічного словника Уолтера Уільяма Скита, така інтерпретація походження терміну потрапила в деякі авторитетні словники англійської мови. Скандинавське походження терміну приймали такі дослідники як Бредні, Уіклі та Уайльд [33, с. 127].

У 90-ті роки ХХ століття особливо актуальним питанням у мовознавстві стала соціальна диференціація мови. Увагу дослідників

привернув і молодіжний сленг, адже молодь гостріше, ніж інші соціально-демографічні групи, відчуває історичний час, швидше сприймає його вимоги. У свідомості молоді дзеркально відображається нова соціальна парадигма функціонування мови [26]. Молодь активніше відкидає те, що віджило або відживає, активніше шукає нове. Природно, що все це відбивається у молодіжному мовленні. На початку 1998 року з'явився “Перший словник українського молодіжного сленгу” за редакцією С.Пиркало [27]. Це видання викликало зацікавлення і фахівців-філологів, і молоді, яка побачила зафіксованими ті слова, що раніше можна було тільки почути. Цей словник – паросток дослідження молодіжного сленгу в Україні – гостро поставив питання про існування українського молодіжного сленгу взагалі [26].

“Великий тлумачний словник сучасної української мови” трактує сленг як:

- 1) “розмовний варіант професійного мовлення; жаргон;
- 2) жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків” [6, с. 1342].

Р.І. Розіна вважає, що поняття “сленг”, загальноприйняте в англійській лексикології і лексикографії для позначення жаргонної за своїм походженням лексики, стає загальним надбанням носіїв британського та американського варіантів англійської мови і використовується ними в ситуаціях невимушеного спілкування [30, с. 49].

На думку Е. Партриджа, багато англійських дослідників використовують термін “сленг” як синонім жаргону, аргю або кента [45, с. 34].

Френсіс Гроуз у 1785 році ввів термін сленг як синонім для поняття крипотолекту, кента, у свій знаменитий словник “низької” мови: *slang – cant language* [46]. Обґрунтовуючи поняття сленгу через поняття

кента, Ф. Гроуз розділяє “низьку” мову на дві частини, називаючи першу частину кентом або сленгом [46].

Словник Ф. Гроуза вважався видатним еталонним виданням, і саме тому всі інші автори словників “низької” мови стали пов’язувати сленг із кентом, як слова з одного ж і того ж джерела – таємної мови мандрівних бідняків – циган, тим паче, що в циганському словнику було слово сленг. Ф. Гроуз не знайшов родового терміну для другої частини “низької” мови [46].

Циганська етимологія терміну “сленг” зберіглася майже до кінця XIX сторіччя, також її сліди зустрічаємо у відомому словнику Дж. К. Хоттена, де наведено такі синоніми сленгу як *gibberish* – циганський жаргон, *flash language* – низька вульгарна мова. Також Дж.К. Хоттен потрактує “сленг” як “мову, якою розмовляють цигани – низька, вульгарна, незатверджена мова (*the language spoken by Gipsys – low, vulgar, unauthorized language*) [43].

На початку XX сторіччя питання про етимологію терміну сленг почало викликати більшу зацікавленість науковців. Саме у цей час виникають нові науково обґрунтовані гіпотези. Наприклад, у німецькій англістиці О. Ріттер, а також Л.Р. Хорн та В. Ленерт вважають, що слово *slang* є результатом аглютинацій аббревіатури *lang* із суфіксом належності предмету в висловлюваннях таких як *beggar’s lang (usage)*, переходить у *beggar slang (usage)*, в подальшому з втратою – *usage* [34, с. 112].

Згідно з гіпотезою Еріка Партриджа англійське слово *slang* співвідноситься з дієсловом *to sling – to utter*, що у перекладі означає “кидати, шпурляти” / “видавати (звук), вимовляти”, що засвідчує існування такого словосполучення як *sling words* ще за часів Дж. Чосера, а також пізніх сленгових сполучень з тим же дієсловом: *sling language – to talk; sling the language – to swear fluently, to speak a foreign language; sling the bat – to speak the vernacular; sling a yarn – to relate a story, to tell*

a lie; sling (a person) slang – to abuse, scold violently; в останньому виразі *slang – impertinence, abuse* (значення, засвідчене з 1825 року) [45, с. 74].

Дж.Хоттен трактує «сленг» як образливу та принизливу мову, тобто “*to cheat, to abuse in foul language*” (*обманювати, лаяти, ображати*) [43].

Т.А. Соловійова трактує сленг як найбільш змінний шар розмовної англійської мови, що включає в себе слова і вирази, запозичені з англійської мови або з інших мов, що створені за словотворчими моделями, що існують в англійській мові, та використовуються в більш конкретних значеннях завдяки їх емоційному забарвленню [34, с. 118–119].

Подібного погляду дотримується Л. В. Амінова, вважаючи, що сленг постійно змінюється для того, щоб підкреслити соціальну приналежність або близькість із групою, модою, яка існує в суспільстві [1, с. 81].

Багато слів сленгу незрозумілі або малозрозумілі для основної маси населення (особливо в період їх виникнення і переходу в більш широку сферу вживання), тому що вони перш за все пов’язані зі своєрідною формою вираження думок. Це може також бути результатом того, що сленгові вирази представляють собою запозичення із діалектів і жаргонів іноземних мов [23, с. 104].

Сленг – живий, активний пласт англійської мови. Це неформальні, нестандартні слова і вирази, які проживають більш коротке життя, ніж вирази, що відносяться до розряду розмовної лексики. Яскраве, мальовниче враження сленгізми нерідко створюють завдяки незвичайному, дотепному використанню слова в несподіваному ракурсі, оригінальному поєднанню з іншими словами, створенню ефектної образності [20, с. 114].

Сленг також розуміють, як лексичну систему, що представлена найчастіше стилістично зниженою синонімією позначень

загальновідомих понять і належить певній соціальній субкультурі; різновид соціолекту – соціально маркована лексика певної суспільної групи (професійної, вікової та ін.) у межах національної мови. Сленг не є формою існування мови, оскільки не має власної специфіки фонетичного та граматичного рівнів і ґрунтується на закономірностях національної мови [45, с. 34].

Слідом за А. Д. Швейцером [38, с. 42–46], ми розглядаємо сленг як емоційно-забарвлену лексику, що зустрічається в розмовній мові, знаходиться в стані безперервної зміни та перебуває поза межами літературної мови.

За визначенням В. А. Хомякова “загальний сленг” є відносно стійким для певного періоду, поширеним і загальнозрозумілим прошарком нелітературної лексики і фразеології в межах живої розмовної мови, що має чітко виражений емоційно-експресивний оцінний характер і часто виражає протест-насмішку над соціальними, етичними, естетичними, мовними та іншими умовностями і авторитетами [37, с. 53].

“Спеціальний сленг” у трактуванні В. А. Хомякова – це специфічна лексика та фразеологія соціальних жаргонів і аргослужбового світу. Крім того, виділяють спеціальний сленг, обмежений вживанням у межах деяких професійних груп. Із часом спеціальний сленг може переходити до загального, а його віднесеність до певного виду жаргону буде лише свідчити про його походження [37, с. 54].

Активне проникнення сленгу в мову змушує задуматися про зміну статусу сленгу в мові; важливим є розмежування між сленгом, що використовується широко в мові (загальний сленг), зрозумілим всім, і спеціальним сленгом, модним, що активно використовується в певний час членами певної соціальної групи, і створеним спеціально для спілкування всередині певної групи. Передбачити долю сленгізмів вельми важко, що і дозволяє говорити про мінливість сленгу [45, с. 112].

Термін “сленг” найчастіше пов’язують з мовленням молоді, бо саме молодь у своєму спілкуванні найчастіше використовує сленгові слова, основними ознаками яких є протиставлення лексиці літературної мови та групове маркування слів: сленгова одиниця у свідомості носія мови несе на собі відбиток певної субкультури та зазвичай співвідноситься з певною соціальною групою [24, с. 110].

Таким чином, етимологія терміну сленг застається досі повністю не розкрита і представляє одну із таємниць англійської лексикографії. Але із проведеного нами дослідження ми можемо виокремити загальні особливості (характеристики), що належать сленгу, а саме неофіційний характер та емоційно-оцінкову забарвленість.

1.2. Сленг серед інших споріднених понять лексикології

Не зважаючи на активне дослідження поняття “сленг” у сучасній лінгвістиці його часто ототожнюють з іншими спорідненими поняттями такими, як “арго” та “жаргон”. Проблема полягає в тому, що усі зазначені терміни використовують на позначення соціальних діалектів, однак їх значення важко розмежувати між собою.

На думку О.Б. Лапової, “одним із чинників, що ускладнюють диференціальне розмежування термінів “арго”, “жаргон”, “сленг”, є те, що і в самих мовах, з яких терміни були запозичені, відбувається уточнення та розширення їхнього значення” [19, с. 38]. На думку науковиці з плином часу відбудеться зміна конотативного значення термінів “жаргон”, “сленг” та “арго”, пов’язана з диференційним розмежуванням означених термінів. У сучасному мовознавстві більшість дослідників вказують на повну взаємовідповідність термінів “сленг” і “жаргон”, відсутність негативної конотації терміна “жаргон” [19, с. 38].

В.В. Балабін, стверджує, що слід розрізняти “термінологічне” та “не термінологічне” визначення понять “арго”, “жаргон” та “сленг” [3, с. 126].

За “не термінологічним” визначенням усі ці поняття – синоніми. Дослідник наголошує на тому, що ці поняття можна сприймати в широкому та вузькому розумінні. У першому випадку кожен із термінів – “арго”, “жаргон” та “сленг” – є переважно розмовною мовою (мовленням) представників відповідних соціальних груп та прошарків суспільства [3, с. 128].

У вузькому значенні – це лексико-фразеологічні одиниці, що обслуговують ці типи мовлення, тобто ситуації у яких використовують наведені терміни. При вивченні “термінологічного” значення поданих термінів, не випадково ці відповідники найчастіше з’являються у такій послідовності: арго – жаргон – сленг. “Жаргон” є нібито перехідною ланкою між “арго” та “сленгом”, тому різниця між “арго” та “сленгом” буде помітніша, а між “жаргоном” і “арго”, “жаргоном” и “сленгом” встановити її буде важче, адже межі між цими поняттями розмиті та досить умовні [3, с. 132].

У своєму дослідженні О. О. Ставицька вказує на те, що одна з основних відмінностей між цими соціальними діалектами полягає в ступені відкритості лексики [35, с. 205].

Арго – закрита мовна субстанція, що вживається на позначення таємної мови, її лексика слугує не стільки для викладання, скільки для приховування фактів, якими користуються члени закритої групи, містить, насамперед, лексику, яка відображає професійне використання і грубе, агресивне ставлення до людини і навколишньої дійсності [35, с. 206].

Арго – це мовлення певної соціальної групи з незрозумілим для сторонніх набором слів. Саме професійна функція арго відрізняє його від інших видів жаргону. Арго, яким користуються жебраки, злодії,

служує знаряддям їхньої так званої професійної діяльності, самозахисту та боротьби проти решти суспільства. Відмінність “арго” від “сленгу” полягає в тому, що арго спрямоване на приховування від сторонніх предмета мовлення, і експресивність чи метафоричність не є характерною ознакою слова [35, с. 46].

Арго призначене для розуміння тільки всередині деякої обмеженої групи людей, відрізняє його, з одного боку, від сленгу, тобто безлічі виразів, по суті призначених для широкого вживання, і, з іншого боку, від жаргону, який хоча й є спеціальною мовою певного стану або професії, проте не обмежений навмисно рамками тієї чи іншої специфічної групи [35, с. 210].

Жаргон – особливість мовлення певної соціальної, вікової або професійної групи людей, пов’язаних тривалим сумісним перебуванням або певною спільністю інтересів. Жаргон є напіввідкритою лексичною підсистемою, яка застосовується тією чи іншою соціальною групою з метою відокремлення від решти мовної спільноти [37, с. 39].

Жаргонізми – це, як правило, емоційно-оцінні експресивні утворення, серед яких переважають негативні зниженні номінації [37, с. 40].

Жаргон трактується як різновид мови, соціальний діалект, який відрізняється від загальнонаціональної мови особливим лексичним складом, фразеологією і суттєвою особливістю жаргону є те, що він використовується певними соціальними, професійними або іншими групами, які об’єднані спільними інтересами [19, с. 37].

Цього ж погляду також дотримується А.Д. Швейцер, який вважає, що жаргон – це “кодифікована мова” [38, с. 47].

Л.І. Скворцов заперечує таке розуміння поняття і зазначає успішне засвоєння багатьох жаргонізмів завдяки просторіччям та їх перехід в експресивну базу розмовної мови [31, с. 45].

Науковець пропонує розрізнати жаргон, який не виходить за межі спеціальної або вікової сфери спілкування. Він потрактовує це поняття як сленг, який використовується для відмежування певного кола лексики, обмеженої в своєму вживанні межами більш-менш замкнених соціальних груп [31, с. 46].

Мовне середовище усного спілкування великої кількості людей, яке відрізняється від мовної норми, отримало найменування “сленг”.

Сленг – майже відкрита лексична підсистема, до свого складу сленг інкорпорує арго, групові та соціальні жаргонізми, розмовну мову і т.п. [30, с. 55].

І.Р. Гальперин не допускає існування сленгу як окремої самостійної категорії, пропонуючи використовувати термін “сленг” як синонім до англійського слова “жаргон” [8, с. 111], але стосовно нашого дослідження більш переконливим є теоретичні засади В.В. Балабіна.

М.О. Кротовська вважає, що сленг – це розмовний варіант професійної мови; елементи розмовного варіанту тієї чи іншої професійної або соціальної групи, які проникають в літературну мову або взагалі в мовлення людей, які не мають прямого відношення до цієї групи осіб і набувають особливе емоційно-експресивне забарвлення [17, с. 58–59]. На відміну від деяких інших дефініцій, тут підкреслюється грубість та фамільярність сленгізмів.

“Українська мова: короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів” наводить таке визначення: «сленг – варіант професійної мови, слова та вирази, що використовуються у спілкуванні людей різних вікових груп, професій, соціальних прошарків» [12, с. 100].

Сленг не має чіткої соціально-професійної орієнтації, ним можуть користуватися представники різного соціального і освітнього статусу, різних професій. Тому можна відзначити такі риси сленгу, як:

- 1) загальновідомість і широке використання;

2) вторинне творення при порівнянні з жаргоном, оскільки він черпає свій матеріал перш за все з соціально-групових і соціально-професійних жаргонів [21, с. 56].

Сленг включає в себе окремі просторіччя, вульгарні слова, однак при подібному запозиченні відбувається метафоричне переосмислення і розширення значення запозичених одиниць [21, с. 67]. Сленговим виразам властива завищена експресія та мовна гра [21, с. 13].

У прагненні знайти найадекватніше вербальне відображення своїх емоцій, мовець в умовах побутового спілкування може виходити за рамки стандартної лексики як недостатньо експресивної. Специфіка сленгу полягає в тому, що у процесі номінації головну роль відіграє в ньому психологічний фактор, який дає змогу мовцю емоційно себе проявити в умовах мовленнєвої розкнутості [4, с. 111].

Отже, в сучасній лінгвістиці сленг часто ототожнюють з поняттями “арго” та “жаргон”, проте від жаргону сленг відрізняється перш за все тим, що об’єднує різні категорії мовців за характером занять, захоплень, суспільним становищем тощо, а з іншого боку, і від арго, яким користуються члени закритої категорії (групи).

Таким чином, сленг є відкритою системою, постійно поповнюється новими лексичними одиницями і відображає зміни у нашому житті. Як тільки сленгізм стає загальновідомим, мовці швидко втрачають до нього інтерес і замінюють його іншим.

Головною ознакою сленгу є його експресивність, що передбачає відображення у змісті лексичних одиниць емотивних відносин суб’єкта мовлення до елементів зовнішнього або внутрішнього світу людини.

1.3. Головні причини виникнення та використання сленгу.

Молодіжний сленг

В усі часи молодь була новатором у сфері мови, формуючи новий лексикон й удосконалюючи сам процес спілкування. Власний стиль мовлення, особливості у спілкуванні допомагають молоді підкреслити особливий статус, відокремитися від суспільства, батьків і вчителів. Досить часто комунікативна манера слугує способом самоідентифікації з певною соціальною групою, наприклад, друзі, одногрупники, приятелі, співучасники субкультури. Однак саме кінець ХХ – початок ХХІ ст. піднесли молодіжну говірку на якісно-новий рівень розвитку.

Сленг утворює постійно змінювану та динамічну систему. Зі зміною одного мовного явища іншими старі слова виходять із постійного вжитку, з'являються зовсім нові. Цей процес відбувається дуже стрімко. Якщо в будь-якому іншому сленгу слово може існувати протягом десяти років, то в молодіжному сленгу з кожним роком завдяки бурхливому світовому прогресу з'являється і відходить у пасивний склад неймовірна кількість слів [16, с. 34].

На тлі політичних, соціальних та культурних змін, зростання кількості та рівня використання жаргонних висловів як серед молоді, так і у ЗМІ, у 90-х рр ХХ сторіччя привернуло увагу вчених-лінгвістів до питання сленгу.

Поява і розвиток цього складного і неоднорідного мовного явища пояснюється багатьма причинами, як соціальними, так і культурологічними.

Основними причинами виникнення і тривалістю функціонування молодіжного сленгу протягом тривалого часу є те, що «сленг – це відхід від буденності, гра, іронія, маска. Невимушений молодіжний сленг прагне піти від сірої буденності світу дорослих, батьків, учителів» [5, с. 47].

Серед соціальних причин рушійною силою була демократизація суспільства, яка пов'язана з розмиванням суспільних бар'єрів, певною кастовістю окремих, особливо найвищих, соціальних прошарків. Крім

того, останнім часом посилюється роль молоді, яка претендує на вагомішу роль у суспільстві, через що її мовлення стає менш маргінальним, тяжіючи до просування з мовної периферії до її центру. Дедалі слабшає впливовість родини як ланки патріархального устрою, тому молодь менше ніж колись підпорядковується авторитету батьків і вихователів [7, с. 15].

Варто згадати також кілька психологічних чинників, які стимулюють розвиток молодіжної говірки. Головним чином, молодіжний сленг виникає як реакція на родинні проблеми такі, як, наприклад, розлучення батьків, релігійні конфлікти, непорозуміння поколінь, жорстокість у родині, або проблеми у школі чи коледжі, про які молодь не наважується розповісти батькам і, водночас, не має можливості вирішувати їх самостійно, вдаючи, ніби усе гаразд і ніби вона – всесильна.

Молодіжний сленг, як мовний, культурний і соціальний феномен, має свою передісторію. Загалом межа між живою, розмовною мовою та сленгом була і є дуже рухливою, перехідною. Часто статус слова змінюється, і те, що, скажімо, у 70-х, 80-х, 90-х роках ХХ століття і навіть на у першому десятилітті ХХІ століття вважалося сленгом, тепер стало частиною повсякденного словника людей.

Мова дуже чутлива до змін у політиці, ідеології, науці, духовній культурі, тому й сленг, як один із її складників, надзвичайно швидко зазнає змін. Так, сленг молоді 50-60-х рр. фактично не зрозумілий сучасному молодому поколінню.

Сленг кожної історичної епохи відображав риси часу. Сленг 60-х років був наслідком підвищеного інтересу до наркотиків, популярної музики, постійної ейфорії. Сленг 70-х рр. містив велику кількість епітетів, що стосувалися невдах: “wally”, “nurd” тощо. У сленгу 80-90-х переважали слова, що стосувалися грошей та роботи. У ХХІ сторіччі молодіжний сленг покриває дуже широкий спектр тем та галузей у яких

він використовується, починаючи від серіальних захоплень, шкільного сленгу, закінчуючи світом моди, де використовують свої специфічні сленгові говірки [7, с. 16].

Молодь завжди прагне у чомусь вирізнитися, а одним з найпростіших способів досягти цих відмінностей є мова. Молодіжний сленг – це сукупність постійно трансформованих мовних засобів високої експресивної сили, що використовуються у спілкуванні молодими людьми, які перебувають між собою у фамільярних, дружніх відносинах, і є засобом внутрішньо групового спілкування молоді. А вживання сленгу є свідомим процесом, спрямованим на те, аби зробити виклад матеріалу жвавішим, більш наочним [17, с. 62–63].

Молодіжний сленг з-поміж інших соціальних мовних прошарків є чи не найскладнішою мовною структурою, оскільки він синтезує всі прошарки з неодмінною печаткою групової, індивідуальної мовотворчості та “вікового” мовного смаку. Важаємо, що молодіжний сленг найбільш соціально значущим, оскільки ним користуються численні групи носіїв, мовні елементи його активно поповнюють літературну мову.

Молодіжний сленг подібний до його носіїв. Він різкий голосний, зухвалий. Молодіжний сленг – це результат своєрідного бажання змінити та переінакшити світ. У цьому випадку мова відображає внутрішні прагнення молоді якнайяскравіше збагатити, урізноманітнити своє мовлення. Також бажання молоді відрізнитися від дорослих і бути подібним до своєї спільноти чи субкультури є важливою причиною функціонування сленгу в повсякденній мові молодих людей. Сленг робить висловлювання більш короткими, емоційно виразними. До прикладу наведемо вирази літературною мовою та їх сленгові еквіваленти: “*How are you today?*” та сленгів вираз: “*How you doin’, bae?*” або звичайний вираз “*Rihanna is good, Madonna is bad*”, серед молоді звучатиме як “*Rihanna is brill, Madonna is the pits*”.

Вживання сленгу для молодшої людини – один із способів подолати механічність існування в нормативному полі щоденної реальності, протестувати проти якої можуть люди різного віку, але на загал без адекватної вербалізації духовного бунту [17, с. 61].

С.А. Мартос стверджує, з чим ми цілком погоджуємось, що активізація вживання молодіжного сленгу найбільш висока, коли молодь перебуває в невимушених обставинах, в оточенні однолітків (на вулиці, у кафе, молодіжній вечірці) і набагато нижче в навчальних закладах, вдома. Однак активне вживання молодіжного сленгу в подібних ситуаціях можна пояснити тим, що відбувається спілкування з однолітками. Таким чином, комунікативний партнер є найважливішою характеристикою. Особистісні якості учасників спілкування та їхніх соціальних ролей можуть надавати тексту висловлювання певного емоційного забарвлення, експресивності, впливати на вибір і функціонування мовних одиниць [25].

Сленг слугує розпізнавальним знаком того, що певна людина належить до певного соціального середовища. У живому розмовному мовленні продукування та використання молодіжного сленгу загалом стимулюється:

- 1) невдоволенням традиційними словами і виразами;
- 2) зіткнення з новими обставинами, для яких наявний лексикон виявляється бідним;
- 3) прагнення вразити суспільство;
- 4) бажання “правдивого, непідробного” спілкування;
- 5) бажання досягти певного комічного ефекту;
- 6) бажання створити певний стилістичний ефект за допомогою яскравості та експресивності сленгу [24, с. 166].

Дослідники наводять такі конкретні причини функціонування молодіжного сленгу:

- 1) спроба закодувати власну мову, зробити її незрозумілою для інших, бажання відокремитись;
- 2) пошуки власного “я”;
- 3) бажання висловити власні емоції;
- 4) бажання висловити індивідуальність, “дорослість”, “іноземність”;
- 5) спробу шокувати дорослих;
- 6) бажання бути сучасним [23, с. 69].

Таким чином, молодіжний сленг – другорядна, функційно-додаткова форма існування мови, що характеризується специфічним набором лексико-фразеологічних засобів, їх значною динамікою, наявністю способів творення сленгізмів, стилістичною зниженністю, що постає засобом внутрішньо групового спілкування молоді.

Спочатку сленг використовувався лише в окремих соціальних групах, а в подальшому перейшов у загальне використання. Популярним на теперішній час став сленг, який найбільш розповсюджений серед молоді, а особливо серед школярів та студентів. Молоді люди більш емоційні, їм важливо мати певну свою створену мову важко зрозумілу для інших – мати свій особистий код для спілкування. Саме тому у сленгу весь час виникають нові слова, а інші зникають, або продовжують використовуватися лише в дуже вузьких колективах та групах.

РОЗДІЛ 2

ФУНКЦІЙНО-СТИЛІСТИЧНА ТА СТРУКТУРНО- СЕМАНТИЧНА СПЕЦИФІКА МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ТЕЛЕСЕРІАЛІ “ДРУЗІ”

2.1. Способи утворення сленгізмів в англійській мові (на матеріалі сленгових одиниць телесеріалу “Друзі”)

Англійський сленг своєрідний і неповторний. Він народжувався і народжується в надрах самої англійської мови, в різних соціальних сферах і вікових групах як прагнення до стислості, виразності, іноді як протест проти довгого слова, як бажання по-своєму назвати предмет або його властивості. У молодіжних колах, де використання сленгу особливо поширене, помітне прагнення відокремитися від світу дорослих, самовиязитися.

Багато вчених-лінгвістів досліджували тему класифікації формування сленгових виразів в англійській мові, серед яких є І.Р. Гальперин, А.М. Гамов, В.О. Дорда, Ю.А. Зацний, О. Л. Клименко, С. Пиркало, Т.І. Тимошенко, В.О. Хомяков та ін. Характерною особливістю всіх класифікацій є те, що вони спираються на морфологічний критерій.

А.М. Гамов досліджує загальні шляхи формування сленгових виразів в англійській мові, спираючись на їх морфологічний аспект. Сленгізми утворені морфологічним шляхом широко використовуються як у неформальному мовленні, так і в межах правил літературної мови. Серед найпоширеніших шляхів утворення науковець виокремлює:

1) *Складання основ слів.* Утворення сленгового виразу досягається шляхом створення складних слів з більш простих. Складеним словом є об'єднання двох або трьох основ з семантичною єдністю, що у реченні виокремлюються як особлива лексична одиниця. Спочатку слова

використовувались на позначення узагальненого значення слів-основ, але згодом асимілювались та набували нового семантичного забарвлення.

2) *Скорочення* є морфологічним способом словотвору, за яким частина звукового складу слова опускається. Цей вид існує в англійській мові з XIII сторіччя, але саме у наш час, час зростання темпів життя та появи великої кількості запозичень у мові, що швидко асимілюються, відрізняється високою продуктивністю.

3) *Афіксація* є одним із продуктивних способів словотворення англійської мови. Створення нових слів відбувається шляхом приєднання до основи тих чи тих словотвірних елементів, тобто суфіксів і префіксів, що використовуються для зміни значення слова або утворення нової словоформи, що належить до іншої частини мови. В американському варіанті англійської мови найбільш високою продуктивністю відзначені суфікси *-er* та *-y / -ie / -ey*, слід наголосити, що суфікс *-er* широко використовується в дериватах, утворених від складних основ і поєднань. У той час як суфікс *-y / -ie / -ey* за нестандартних умов використання може наголошувати не лише на пестливій семантиці деривата, але також на похідній зневажливій конотації. Разом із суфіксами літературного стандарту у просторічному словотворі використовуються суфікси, що наголошують на нелітературній етимології похідного слова.

4) *Контамінація*. Цей спосіб утворення сленгових виразів набуває поширення у XX сторіччі і свій початок бере у царині термінотворення та мови реклами. Стилiстично знижена лексика використовує слова-злитки для позначення понять, які не мають одного слова, щоб вербалізувати концепт. Слова-злитки утворюються навмисним семантично вмотивованим стягненням двох слів у одне для створення слова з новим предметно-логічним значенням. У повсякденному

використанні вони отримують зневажливу, іронічну та фамільярну конотацію.

5) *Конкатенація* – спосіб утворення сленгових виразів, відповідно до якого слово набуває споріднене значення та розширює його семантичне поле. Цей спосіб також є продуктивним, адже слово зберігає словотвірну структуру в незмінному стані, але у той самий час семантичне поле певного слова доповнюється новим значенням.

6) *Метафоризація* виражається в формі семантичного (стилістичного) переосмислення слів, що відносяться до сленгу.

7) *Запозичення*, тобто перехід елементів однієї мови в іншу як результат взаємодії мов [9, с. 69–70].

З метою дослідження мовного явища молодіжного сленгу у нашій роботі методом суцільної вибірки було дібрано 120 сленгових одиниць та виразів з американського телесеріалу “Друзі”. Головною метою нашого дослідження є виявлення способу формування лексики сленгу в англійській мові, що превалює, та контексти його вживання персонажами телесеріалу “Друзі”, як це відображає їх світогляд та слугує засобом самовираження для молодого покоління.

Матеріалом дослідження було обрано телесеріал “Друзі”, оскільки він популярний не лише в Америці, а й за кордоном, а також мав великий вплив на формування цілого покоління.

Серіал розповідає про життя шести друзів: розпещену “татусеву доньку” Рейчел Грін, чистолію-кухарку Моніку Геллер, офісного працівника Чендлера Бінга, схибленого на сексі та їжі, нетямущого актора Джої Тріббіані, розлученого палеонтолога Роса Геллера, масажистки-хіпі та співачки Фібі Буффе. Довкола цієї міцної компанії розгортається нескінченна кількість різних історій: у друзів трапляються романи, вони сваряться і миряться. Але молодь не може бути до кінця серйозною, тож друзі не пропускають нагоди пожартувати, маючи чудове почуття гумору [11].

Мова є невід’ємною частиною життя кожної людини, як і друзі. Їх мова експресивна, емоційно забарвлена, насичена, і саме сленг є тією провідною силою, що відображає їх світогляд та слугує засобом самовираження.

Тож, за результатами структурно-семантичного аналізу було встановлено, що з 120 зафіксованих одиниць сленгової лексики, 28 одиниць (23,5%) утворені шляхом скорочення, сюди також входять і випадки аббревіації, зареєстровано 20 випадків (16,8%) вживання сленгізмів утворених шляхом афіксації, 19 сленгових одиниць (15%) – способом конкатенації, засобами контамінації було утворено 11 зафіксованих одиниць сленгу (9,2%), 10 випадків (8,4%) – словоскладання, 6 прикладів (5,1%) – шляхом метафоризації та лише 1 сленгова одиниця, що становить 1% від загальної кількості прикладів, утворена шляхом запозичення з французької мови, яка набула розмовної конотації в англійській мові.

Також було виявлено 25 сленгових одиниць (21%), що є спеціальними виразами, з яких 12 (10%) – фразові дієслова, які не можуть бути віднесені до жодного вказаного шляху сленгоутворення.

Найбільша кількість відібраних сленгових одиниць утворена шляхом скорочення (23,5%), що пояснюється способом життя персонажів телесеріалу, які живуть у час рухливих змін, нескінченної роботи, коли бракує часу, і тому виникає потреба збереження часу, шляхом скорочення окремих слів.

Прикладом сленгових скорочень, які найчастіше використовуються є “*‘cause*” замість повної форми “*because*”, “*duh*” як емоційно забарвлений вираз, що імплікативно означає “чи може бути інакше”, “*yep*” як сленгів варіант відповіді “так”, сленговий вираз “*gotcha*” використовується з емоційно-забарвленим підтекстом замість “*I understood / I got you*”, “*wanna / gonna*” – також типові скорочення для мови молодих людей телесеріалу.

У житті кожної людини є важкі часи, коли хотілося б почути слова підтримки або побажання натхнення від друзів та одна з таких фраз, що підбадьорює постійно звучить від Джої: “*Yes! Way to go, man!*” (“*Так! Так тримати, друже!*”) [42]. Словосполучення “*way to go*”, це скорочений варіант повного виразу “*That’s the way to go*”, що позначає “той самий вірний шлях, яким треба слідувати”. У цьому вислові наявне слово “*man*”, що замінює “*friend*”.

Розповсюдженою сленговою одиницею, що часто вживається у телесеріалі, є “*bro*”, скорочено від “*brother*”, але співрозмовники, що використовують це слово, пов’язані не кровними, а дружніми стосунками. Сюди ж доречно віднести сленгові слова “*buddy*” та “*dude*”, що мають одне й те саме семантичне значення.

Також дуже цікавим є вираз, що пролунав від Фібі: “*Oh, you betcha!*” (“*Ти навіть не сумнівайся*”) – як відповідь на комплімент від красунчика Паоло. “*Paolo: [something in Italian, he is apparently attracted to Phoebe] // Phoebe: [smiling] You betcha!*” [41].

Емоційно-забарвлений сленговий вираз, що позначає великий рівень впевненості мовця у своїх силах, або у тому що він говорить.

Абревіатура з титрової пісні “*D.O.A.*” на перший погляд здається зовсім незрозумілою. Вивчивши його семантику, ми встановили, що медичний термін “*D.O.A.- Dead On Arrival*”, має значення “*той, що загинув, прибувши до лікарні*”, але в розмовному стилі набуває іншого значення – “*померла, навіть не почавшись*”. Тому рядок з пісні: “*Your love life’s D.O.A*” – слід перекласти як “*кохання в твоєму житті померло, навіть не почавшись*” [42].

Використання фрази “*Didn’t I memo you on this?*” (“*Хіба я не надсилав Вам службової нотатки з цього приводу?*”), де “*memo*” має значення “*надсилати нотатку*”, тому що походить від латинського іменника “*memorandum*”, але в розмовному неформальному стилі використовується частіше як дієслово.

Наступним продуктивним шляхом утворення сленгових одиниць було виявлено афіксацію. Як вже ми зазначали, в американському варіанті англійської мови найбільш високою продуктивністю відзначені суфікси *-er* та *-y / -ie / -ey*, слід наголосити, що суфікс *-er* широко використовується в дериватах, утворених від складних основ і поєднань.

У переважній більшості героїні телесеріалу додають суфікс *-y* до багатьох слів, що пом'якшує стиль мовлення, робить речення більш веселими.

До прикладу наводимо мікродіалог між Росом та Фібі: *“Ross: No, no don't! Stop cleansing my aura! No, just leave my aura alone, okay? // Phoebe: Fine! Be **murky!**”* [41], де *“murky”* несе в собі конотацію складної нерозв'язної ситуації та зіпсованої аури, від якої Рос не бажає позбутися.

Також в англійській мові за допомогою суфіксу *-y* відбувається конвертація іменника у прислівник. Прикладом цього є використання назв свят *“Thanksgiving-y”*, під час обговорення рецептів коктейлів для вечірки (*“Monica: How about Mockolate mousse? // Phoebe: It's not, it's not very **Thanksgiving-y.** // Monica: Ok, how about pilgrim Mockolate mousse?”*) та *“Christmas-y”*, у епізоді, де Моніка наголошує на відсутності взагалі будь-якого святкового настрою у Різдвяну ніч цього року (*“Monica: This was probably the least **Christmas-y** Christmas of all time. Ross starts dating two women at the same time; one who lived uptown and the other lived in Poughkeepsie and he tries to commute between both places to date them both”*) [41], що в нашому розумінні перекладається як *“по-святковому”*. Використання такого типу лексики передає неформальний стиль спілкування.

Сюди ж слід віднести сленговий вираз, завдяки якому впізнають серіал *“Друзі”*. Стиль рахування та розрахунку Роса також є своєрідним видом сленгу, але не молодіжного, а *“друзівського”*: *“One Mississippi, two Mississippi ”* or *“Mississippily”*, перехід від однієї частини мови до

іншої, від іменника знову до прикметника, на позначення помірною рахунку, що викликала кумедну ситуацію у солярії.

Серед інших суфіксів слід також виокремити *-ish*, що може бути приєднаний як до прикметника, так і до іменника. Наприклад, якщо суфікс додається до числівника, що позначає час, то це позначатиме “щось, приблизно./ біля ...” – “*Anyway, say, sevenish*” (“Ну, що ж, дець о сьомій?”). Іноді цей суфікс додається до іменників із метою розділити семантичне значення. Наприклад, якщо до слова “*child*” додати цей суфікс, то отримаємо “*childish*”, що означає щось дитяче. У випадку використання цього суфікса з прикметниками, суфікс *-ish* наголошує на володіння подібними рисами чи якостями.

Також цікавим з боку сленготвору для нас є вираз “*career counselor-a-go-go*”, де допоміжний суфікс “*a-go-go*” уособлює захопленість темою, зацікавленість. Цей афікс використовується у молодіжному сленгу переважно з іменниками та прикметниками.

Ще один поширений шлях утворення сленгових одиниць – це конкатенація, і в телесеріалі нами було виявлено 19 прикладів. Слова залишають свою графічну форму, але отримують додатковий семантичний відтінок значення, тим самим розширюючи семантичне поле.

Саме завдяки телесеріалу “Друзі” у широкий вжиток увійшов сленговий вираз “*Friend zone*”, який використовується в українській мові у транслітерованій формі “френдзона”. У той час як концепт цього поняття існував протягом сторіч, саме назва йому з’явилась у 90-х рр. ХХ сторіччя, коли Джої Тріббіані назвав свого друга Роса “*the mayor of the friend zone*” [42], тобто самим головним серед тих, хто знаходиться у френдзоні, лише через те, що Рос був закоханий без взаємності у Рейчел. Отже, френдзона – це ситуація, в якій один закоханий у іншого, у нашому випадку Рос у Рейчел, але інший сприймає першого лише як друга. Безпосередньо термін “*friend zone*” визначає різновид стосунків

між хлопцем і дівчиною, але в яких один розраховує на те, що дружба рано чи пізно переросте в любовні стосунки, а інший – ні. І це перший приклад розширення семантичного кола, задля утворення сленгового виразу.

У житті бувають різні ситуації, коли необхідно підтримати друга, треба сказати щось надихаюче заради підняття бойового духу. Такий добрий та смішний вираз досить часто використовує Джої: “*Don't be a chicken*”, але воно не перекладається як “не будь куркою”. Саме у своєму сленговому значенні воно використовується як “не будь боягузом!”. Використовуючи цей сленговий вираз, він підтримує свого друга Чендлера.

Денотативним значенням виразу “*Pivot!*” є “точка опори; точка обертання”, але серед фанатів телесеріалу воно набуває нового сленгового значення, оскільки розширення семантичного об'єму значення зумовило доцільне використання цієї лексичної одиниці під час невдалої спроби пересунути меблі, або у невдалих ситуаціях, коли нічого від людини не залежить; недолугий вигук.

Типова фраза для молодіжного сленгу – “*(Lincoln High) survivor*”. Первісне семантичне значення слова “*survivor*” – той, що вижив, у складі сленгового виразу використовується у значенні, випускник/студент якогось навчального закладу, тобто той, що вижив там. Сленгова одиниця транслює чітко негативне ставлення до закладу освіти.

Серед найяскравіших прикладів контамінації є сленгові вирази “*frenemy*” та “*freneissance*”. Лексична одиниця “*frenemy*” складається з двох частин “*friend + enemy*” з усіченням основи одного зі слів, під час творення сленгової одиниці. Значення слова вибудовується зі значень двох його складників і означає людину з якою ти дружиш, не дивлячись на вагомі недоліки або якості цієї людини, які тобі не подобаються.

Сленговий вираз було популяризовано у 2000-х рр. під час великих сварок між Джої та Фібі.

“*Freneissance*” також є прикладом складання основ двох слів “*friendship + renaissance*” з усиченням основи одного із компонентів. Джої та Фібі після тяжкої подорожі та сварки у Вегасі, вирішили відправитись у подорож на авто. Саме у цій подорожі з’явився сленгізм. Аби “*freneissance*” трапився не обов’язково вирушати у подорож, він може трапитись навіть під час перегляду улюбленого телесеріалу. Сленговий вираз використовується, коли пропонується встановлення миру у дружніх стосунках, без сварок і знову стати кращими друзями.

Джої Тріббіані готуючись до весілля друзів виголосив: “*I’m a minister! I’m entertainer! I’m a **ministainer!***” [41]. Сленгова одиниця “*ministainer*” утворена з комбінації слів “*minister + entertainer*”, та зберігає семантичне значення обох слів, тобто відповідальний за розваги. У своєму сленговому значенні використовується як “*тамада*” на весіллі, відповідальний за шоу та жарти.

Прикладами утворення сленгізмів шляхом складання основ слів є “*wine-guy*” та “*pizza-guy*”, де використано конструкцію “іменник + *guy*”, як результат у розмовному стилі отримуємо місце працевлаштування, наприклад: “*Joey: Wait. Your 'not a real date' tonight is with Paul **the Wine Guy?***”; *Monica: Open the door. **Pizza-guy** came*” [41]. Використання цієї словотвірної моделі є розповсюдженим як у мові героїв телесеріалу, так і в американському варіанті англійської мови взагалі.

Іноді трапляються ситуації, в яких співрозмовники не дочувають один одного, і це призводить до кумедних непорозумінь. Так, під час розмови між Джуді (мамою Моніки та Роса) та Рейчел Джуді побачила свою подругу та покликала її, у той час як Рейчел побачила “гарячого” хлопця та вирішила, що це реакція на красунчика: “*Judy: Amanda! // Rachel: A man, duh!*”. Це ситуативне непорозуміння викликало появу

нового сленгового виразу, що ще неодноразово використовувався у телесеріалі. Вигук “Amanda!” кодифікував інформацію, яка була зрозумілою лише для подруг, а не людям навколо них.

Герої телесеріалу “Друзі” молоді люди, що як і всі використовують лайливі слова, аби емоційно збагатити своє мовлення, або якнайвлучніше висловити свої почуття. Наприклад, у ситуації між Росом та італійським хлопцем, що не розумів англійську, але зустрічався з Рейчел, коханням всього Росового життя, розігрується такий діалог: “*Ross: Do you know the word crap-weasel? // Paolo: [shakes head] // Ross: You’re a crap-weasel*” [42]. Вираз “*crap-weasel*” в англійській мові у прямому значенні вживається на позначення людини, що намагається вкрасти чийсь успіх, або результати чиеїсь праці, або людини, що намагається перекласти провину на інших. У сленговому значенні в епізоді спілкування Роса та Паоло, вираз вживається з негативною конотацією та в англійській мові має такі синоніми як “*jackass / asshole*”.

Метафоризація є одним із літературних шляхів утворення сленгізмів. Та приклади саме до цього типу було відібрано з найбільш значущих моментів для розвитку сюжету телесеріалу.

Сленговий вираз “*He’s her lobster*” набув широко вжитку, після виголошення в одному з епізодів теорії Фібі Буффе про ідеального партнера у стосунках. Звичайно, йдеться про Роса та Рейчел – ідеальну пару, споріднені душі, що пройшли довгий шлях разом крізь труднощі та щасливі моменти та пасують один одному на фізичному, ментальному та духовному рівнях. У прямому значенні цей вираз перекладається як “*ти її краб*”, але без контексту та переосмисленого значення він не має ніякої конотації. Одного разу побачивши епізод із поясненням, як краби чіпляються клешнями і вже ніколи не розлучаються, завжди асоціюватиметься з виразом “*perfect couple / soul mate*”.

Не менш цікавим є сленгова одиниця “*unagi*” у значенні “*a heightened awareness of your surroundings*” [41]. Важливим є вживання цього слова з відповідним жестом рук, говорячи “*unagi*” треба тримати два пальці біля скроні та повертати їх за часовою стрілкою.

Це слово не було вперше вжито саме в телесеріалі, а існувало вже багато років до його початку. У своєму прямому значенні “*unagi*” – це тип прісноводних вугрів, яких використовуються у японській кухні. Рейчел навіть говорить Росу: “*Isn't that a kind of sushi?*” (“Хіба це не різновид суші?”) [42]. Але саме телесеріалові завдячуємо за популяризацію цього виразу з його переосмисленим сленговим значенням – стан загальної обізнаності, що дозволяє бути готовим до будь-якої небезпеки, що може трапитися. Також телесеріал відповідальний за натхнення людей перевірити стан загальної обізнаності їх друзів галасливим вигуком: “НЕБЕЗПЕКА”.

Загальновідомо, що Джої був інтелектуально недалеким героєм телесеріалу з боку його інтелектуального розвитку, тому його пояснення часто ставали причиною появи сленгових прикладів у “Друзях”. Одна з його відомих фраз “*moo point*”, що широко використовувалась молоддю під час неформального спілкування, стала сленговим виразом завдяки метафоричному перенесенню властивостей коров'ячого “*муу*” на чийсь слова, думки:

“*Joey: All right, Rach. The big question is, "does he like you?" All right? Because if he doesn't like you, this is all a moo point. // Rachel: Huh. A moo point? // Joey: Yeah, it's like a cow's opinion. It just doesn't matter. It's moo*” [41].

Тож вираз “*moo point*” вживається як сленговий вираз у значенні “*an argument that doesn't matter*”.

Також у телесеріалі постійно вживаються вигуківі фрази “*OMG*”, “*Ohh тууу gaaadw*”, “*gee*”, із метою вираження здивування, що є типовим для розмовного стилю англійської мови. Але цікавим саме для

нашого дослідження є запозичене з французької мови “*oh de fooh*”, використовуючи яке Джої намагався привернути увагу до його освіченості, обізнаності та знанні іноземної мови, що, насправді, мало кумедний ефект.

До яскравих прикладів вигуків слів на позначення здивування, слід віднести сленгізм Джої – “*ootchimawa*”, який у подальшому ввійшов у широкий вжиток носіїв англійської мови. Джої закоханий у свою співмешканку та у той щасливий день, коли вона дарує йому “новорічний поцілунок”, він неспроможний вимовити ані слова, крім незрозумілого буркотіння, що згодом почало використовуватися як спосіб вираження радості та здивування.

Серед відібраних для дослідження сленгових одиниць було зафіксовано сленгізм, що був утворений шляхом редуплікації. У мовознавстві цей спосіб утворення досягається повним або частковим повторенням кореня, основи або всього слова. Прикладом є лексична одиниця “*ya-yas*” з рекламного ролика Ікеа, що використовується як просторічний вираз “*кайф / кайфовати*”.

У телесеріалі цей сленгізм використовувався під час гри у покер: “*Ross: Well that's fine with me. Could use the money. // Rachel [to Ross]: So basically, you get your ya-yas by taking money from all of your friends // Ross: (pause)...Yeah. // Chandler: Yes, and I get my ya-yas from Ikea*” [42]. У контексті зрозуміло, що Росу приносить задоволення вигравати своїх друзів у покер, тим паче, отримуючи за це гроші.

Особливе місце у нашому дослідженні займають окремі сленгові вирази, що не підійшли до жодного з типів морфологічної класифікації, та особливо фразові дієслова, що складають 15% (12) від загального складу відібраних одиниць.

Відомим висловом навіть не лише серед фанатів телесеріалу є вираз “*we were on a break*”, яка складається з фразового дієслова “*to be on a break*”, що вживається у прямому денотативному значенні – “на

паузі / перерві”, на відпочинку. Але у контексті романтичних відносин фразове дієслово набуває додаткової конотації – пауза у стосунках, але не повний їх розрив. Для фанатів телесеріалу це одночасно кумедний та болісний момент зради Рейчел Россом.

Вартим уваги є вислів “*to fall out*”, що набув свого просторічного сленгового значення завдяки Фібі, коли їй зізналися у коханні: “*Kyle: I’m falling in love with you, Phoebe... Phoebe: Oh, well, then fall out!*” [41]. У своєму прямому значенні фразове дієслово “*to fall out*” вживається у значенні “*випадати звідкись*”, але у контексті ситуації воно набуває сленгового значення – “*припинити кохати*”.

Як відомо, дієслово “*hit*” перекладається та вживається у значенні “*вдарити / штовхнути*”, але в сучасному сленгові вираз “*to hit on somebody*” набуває зовсім іншого сенсу – “*звabлювати когось*” або “*клеїти*”. Ця фраза була використана Монікою, коли вона зверталася до Джої: “*Joye, stop hitting on her*” [41] (“*Джої, припини її клеїти*”), адже саме він головний звабник телесеріалу.

Вислів Джої в одному з епізодів: “*Sorry but she is already taken*” (“*Співчуваю, але вона вже не вільна*”) [42], де фразове дієслово “*to be taken*” набуває свого сленгово значення та наголошує на тому, що дівчина вже не вільна, тобто у стосунках з кимось, а не “хтось її вже забрав” у прямому значенні.

Фраза “*to play tonsil tennis*” зустрічається у одному з епізодів, коли мати Чендлера приїжджає відвідати свого сина. В англійській мові словосполучення “*tonsil tennis*” використовується у значенні штучного дихання, але у контексті мікродіалогу між Россом та Чендлером: “*Chandler: Just because you played tonsil tennis with my mom... doesn't mean you know her*” [41] та попередніми подіями, зрозуміло сленгове значення цього вирази – “*фразцузький поцілунок*”. Декілька епізодів поспіль Чендлер через цю ситуацію називав Росса “*mother-kisser*”, з образливою, зневажливою конотацією.

Таким чином, можемо зробити висновок, що більшість сленгових висловлювань утворені за допомогою фразових дієслів, утворених шляхом деривації.

Особливої уваги заслуговують сленгові одиниці, які найяскравіше описують стиль життя героїв телесеріалу, але не були віднесені до жодного типу морфологічного сленготвору.

Сленгізми *“chick magnet”* та *“chill”* найяскравіше описують життя Джої Тріббіані. У першому випадку *“chick magnet”* описує людину, яка притягує до себе дівчат (*“chick”*), як магніт залізо. Фібі в одному з епізодів у *Central Perk* каже: *“Waw, Joey, today you’re a chick magnet You’re on a roll”* [42]. Інший приклад сленгового виразу – *“you’re on a roll”*. Незрозуміла фраза *“To be on a roll”* при дослівному перекладі, в розмовному стилі вона має значення *“ти в ударі”*, *“тобі щастить”* або *“тобі пре!”*. Цей сленговий вираз вживається, коли є необхідність вказати, що людина почала щось робити і в неї це дуже добре виходить.

Втомившись від чіпляння дівчат, Джої переходить до іншого свого заняття – *“chill”* або також можливий варіант *“chillin’ out”*, тобто *“відпочивати”*.

Сленг для молодої людини є засобом самовираження та самоствердження, оскільки є певною формою протесту, що дозволяє відійти від зафіксованих норм, але у той самий час відчутти свою належність до певної групи людей зі спорідненими інтересами.

Отже, сленгові одиниці, що зустрічаються у телесеріалі *“Друзі”*, утворені шляхом зміни або розширення семантичного кола значень вже існуючих понять у літературній мові, а також шляхом скорочення, в тому числі аббревіації, афіксації та конкатенації, що доречі є характерною ознакою саме американського варіанту англійської мови. Серед найвживаніших сленгових виразів виокремлюємо ті, що виражають емоції персонажів телесеріалу, здивування, сум, радість, також сленгізми конструкції *“noun+guy”*, що вживаються на позначення

місця працевлаштування, особливий стиль рахування та розрахунку заснований Росом “*one Mississippi, two Mississippi*” та фразове дієслово “*to be on a break*” виявлено найвживанішим серед інших сленгових виразів.

До рідко вживаних сленгізмів належить лексема “*ministainer*”, адже вона було вжита okazіонально, напередодні весілля Моніки та Чендлера.

2.2. Функції сленгових висловів у мові героїв телесеріалу “Друзі”

Вивчення функцій сленгу неможливе без розгляду функцій мови взагалі. Розглянемо найбільш відому класифікацію функцій мови Р.О. Якобсона, в якій викоремлено 6 функцій, згідно з учасниками й аспектами моделі комунікації.

Модель Р.О. Якобсона є релевантною для нашого дослідження, оскільки застосовується як для аналізу мови та комунікаційних систем мови загалом, так і для функційного дослідження окремих мовних і комунікативних актів і комунікативних подій. Згідно з задумом вченого, кожному з шести елементів – чинників мовної комунікації (відправник, контекст, повідомлення, канал, код, адресат) відповідає особлива функція мови [39, с. 320].

Під “функцією мови” дослідник розуміє спрямованість, “установку” або призначення (роль) самого повідомлення стосовно інших чинників мовного спілкування. Отже, Р.О. Якобсон виділяє такі функції:

1) емотивну (експресивну) – виражає ставлення адресанта до предмета мовлення; надає певної забарвленості всьому висловлюванню;

2) конотативну (апеляційну або засвоєння) полягає в атракції уваги іншої особи та спонукання її до якоїсь дії;

3) референтативну (комунікативну) – головна функція повідомлення; співвідноситься з предметом, про який йдеться, та відношення повідомлення до нього або контексту;

4) фатичну (контактовстановлювальна) – спрямована на встановлення контакту; встановлює, породжує, продовжує або зупиняє комунікацію;

5) метамовну – встановлює тотожність висловлювання; пов'язана з поясненням незрозумілих слів або виразів за допомогою самої мови;

6) естетичну (поетичну) – зосереджує увагу на повідомлення заради нього самого; притаманна поетичному повідомленню, в повідомленнях іншого типу є вторинною, допоміжною;

7) номінативна – назва предметів [39, с. 320–328].

Також у лінгвістиці виокремлюють три головні функції сленгу: комунікативну, номінативну і когнітивну [3, с. 23]. На думку інших лінгвістів також слід додати світоглядну, сигнальну і функцію психологічного розвантаження. Як правило, до основних функцій сленгової лексики відносять: комунікативну, когнітивну, номінативну, експресивну, світоглядну, езотеричну (криптофункцію, або конспіративну), ідентифікаційну (сигнальну), функцію економії часу (мовної економії) [23, с. 42].

Комунікативна функція сленгу пов'язана з тим, що сленг, насамперед, є засобом спілкування людей. Саме завдяки цій функції одна людина, та що говорить, може висловлювати свої думки, а інша, що приймає інформацію, може розуміти її, тобто якимось чином реагувати, згідно ситуації змінювати поведінку або свою позицію. Комунікативна функція сленгу можлива через те, що сленг є системою знаків. А знаки, в свою чергу, й призначені для того, аби передавати інформацію від адресанта до адресата. Наприклад, фраза з титрів телесеріалу *“your job's a joke,*

you're broke, your love life's D.O.A.” [42] повідомляє про те, що любовне життя закінчилось, навіть не розпочавшись.

Звернемося до **когнітивної**, або пізнавальної, **функції**, яка реалізується молодіжним сленгом надзвичайно широко. Когнітивна функція сленгових лексичних одиниць полягає в тому, що багато найменувань у сленгу несуть в собі додаткову інформацію, відсутню в стандартних позначеннях, і за допомогою цього репрезентують додаткові знання про навколишній світ. Наприклад, сленг *“don't be a chicken”* перекладається як “не будь боягузом”, а *“wine-guy”* перша частина *“wine”*+ іменник *“guy”* використовується на позначення професії хлопця.

Прояву **номінативної функції** в сленгу сприяє пристосування молодих людей до технічного прогресу, а також тенденцій моди. Загалом, сленг є вторинною лексичною системою, в якій явища навколишнього життя отримують свої найменування, що співіснують зі стандартами літературної мови. Але для сленгу також характерні слова, що не мають відповідників в загальнонаціональній мові та в побутово-розмовній мові. Наприклад, *“cool”* – кльово, супер, *“ya-yas”* – кайф! [42].

Сленг не тільки позначає суперечні моралі і закону явища, він також уособлює й певне ставлення до них – епічно-нейтральне, позитивне чи трохи зарозуміле і зневажливе. Через це здійснюється **експресивна функція** сленгу. У таких лексичних одиницях обов'язково присутні усі типи конотацій: емоційний компонент в більшості випадків іронічний, презирливий і, відповідно, оцінний.

Сленгізми іноді мають синоніми в літературній лексиці і, таким чином, є ніби другорядними, більш експресивними, ніж звичайні назви предметів, які підкреслюють емоційне ставлення до ситуації. Їх експресивність спирається на образність, дотепність, іноді кумедне спотворення. Особливо помітне експресивне забарвлення сленгізмів, що

вербалізують у мові різні негативні явища, які притаманні дійсності. Наприклад, сленгові вирази “*this blows / it sucks*” вживаються аби підкреслити емоційно негативне ставлення до події.

Світоглядна функція полягає в тому, що, на мову впливають вікові і професійні особливості мовців, їх приналежність до того чи того соціального середовища, а також відмінності між людьми, пов’язані з рівнем культури та освіти. Одна й та ж особа може володіти кількома регістрами вимови і вживати їх в залежності від ситуації спілкування. У реальному житті так звані “вищі верстви” суспільства не завжди користуються літературним стандартом, а “нижчі верстви” – соціальним, міським або місцевим діалектом. Науковці наголошують: “Існування соціальних діалектів породжується, зрештою, класовою диференціацією суспільства, але конкретні форми соціальної диференціації мови не прикріплені прямолінійним і однозначним чином до громадських класів” [3, с. 13]. Наприклад, сленгізм “*lit*” використовувався для опису “відпадної вечірки”, зараз також використовується як синонім до слів “*fun*”, “*amazing*”, “*awesome*”.

Ідентифікаційну функцію деякі вчені називають сигнальною. Суть її полягає в тому, що сленг є певним чином паролем, що дозволяє впізнати “свого” серед інших (за манерою розмови, жестами та ін.). Він полегшує пошук потрібних осіб, допомагає встановлювати і підтримувати специфічні контакти. У ході розмови мовець сигналізує про себе, про свій навколишній світ; за його мовою складається чітке уявлення про його соціальне становище, вік, регіональне походження (так як для певного говору характерні фонетичні, граматичні, лексичні риси). Наприклад, досить популярним серед молоді є скорочення слів “*cause*” (because), “*wanna*” (want to), “*gonna*” (going to), “*dunno*” (don’t know), а також заміна приголосних “*dat*” (that).

Функцію економії часу розглядав у своїх працях Т.Є. Захарченко. Сленг допомагає економити час і місце. Засобами реалізації цієї функції

є аббревіація, скорочення, а також різноманітні написи-скорочення у письмовій мові [52, с. 37]. Наприклад, “*FB*” – followback, “*LB*” – likeback, “*LFL*” – like for like, “*GOAT*” – greatest of all time, “*hunty*” – honey + cunt.

Спираючись на загальну класифікацію, слід зазначити, що головною функцією сленгу є все ж таки емотивна або експресивна, адже, не зважаючи на те, що не все у слензі є прийнятним, він помітно прикрашає висловлювання своєю жвавистію, гнучкістю та дотепністю.

Герої телесеріалу використовують сленг для вираження різних емоцій: здивування (“*Ohh myu gaadw*”, “*oomnihawa*”, “*oh de fooh*”), згоди з чимось (“*yep*”, “*duh*”, “*ah ... ja*”), або, навпаки, незгоди (“*bet*”, “*dude, nope*”, “*moo point*”), невдоволення або обурення (“*sucks*”, “*crap-weasel*”), радощів (“*whopah*”, “*ya-yas*”), відрази (“*Sheesh*”, “*Rats!*”), схвалення (“*you rock*”, “*cool*”), тривоги (“*pivot*”) та ін.

Експресивність сленгу в більшості випадків зумовлена метафоричним переосмисленням загальноживаної лексики. Як приклади вже було зазначено “*unagi*”, “*to be someone’s lobster*”, “*moo point*”.

Також цікавою стосовно нашого дослідження є контактостановлююча функція, або фатична, завдяки якій молодь ідентифікує один одного як представників одного суспільного кола.

У телесеріалі зустрічаються та вживаються сленгові вирази, які виокремлюють п’ятьох друзів із загальної маси, тобто є спеціальні слова та висловлювання, які будуть зрозумілими тільки цій дружній команді. Серед таких сленгових одиниць слід виокремити “*whopah*” у лексиконі Чендлера, що позначає, що справа зроблена на його користь. Також вираз “*It never be too Alan*” виник в епізоді, де Моніка знайшла ідеального хлопця, що подобався їй та її друзям [42]. Та саме ім’я “*Alan*” у подальшому стало прозивним і використовується як щабель оцінки для майбутніх хлопців.

Дивакувата Фібі, що завжди вигадує собі різні імена, створила нове слово “*phalange*”. Спочатку це було її ім'я, потім частина літака, без якої він не злетить, тобто цю сленгову одиницю можна використовувати, як найменування для вигаданих понять. Сьогодні, серед молоді використовується сленгізм “*thing*” замість телесеріального “*phalange*”.

Саме такі поняття, закодовані у мові за допомогою сленгізмів, об'єднують молодих людей в окрему спільноту.

У деяких епізодах також вбачаємо і метамовну функцію, коли, наприклад, Джої намагався пояснити Рейчел, що таке “*moo point*”, точніше, те, якщо ти не кохаєш хлопця, всі інші аргументи просто неважливі.

Звідси ж зрозуміло, що якщо є контакт, то він був зроблений з певною метою, а основна мета кожного акту спілкування – донести інформацію. Тут проявляє себе комунікативна, референтативна функція.

Коли Рос в одному з епізодів переслідував Фібі та Рейчел, лякав їх аби навчити їх техніці “*unagi*”, головною його метою було – донести до них інформацію, текст, посилання. Заразом через цей приклад діє й конотативна функція, адже постійно вживаючи цей сленгізм, Росс підштовхнув Рейчел та Фібі до відповідних дій.

Апелятивна ж функція стосується більше глядачей, адже образні засоби, експресивна лексика – сленг, вмотивовують глядача до сприйяття інформації, впливають на його інтелектуальний або емоційно-вольовий стан.

Отже, проведений функційний аналіз засвідчує, що найпродуктивнішими для молодіжного сленгу є емотивна функція, що надає експресивне вираження думкам, контактовстановлювальна та комунікативна, що об'єднують людей у певну соціальну підгрупу, що відрізняється від загального соціуму, а також сленг для молоді слугує засобом самовираження та відображення світогляду.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було встановлено, що в сучасній лінгвістиці визначення сленгу залишається складним та суперечливим питанням. Сленг – це не літературна лексика, яка виходить за межі стандартної літературної англійської мови, але водночас не є ізольованим прошарком мови. Молодіжний сленг – це унікальний мовний феномен, який обмежується не лише віковими, а й соціальними, часовими і просторовими рамками.

Характерною ознакою сленгу є емоційна забарвленість та жартівливий характер лексики. Сленг використовується сучасною молоддю як засіб самовираження і епатування оточуючих, як засіб власної зашифрованої мови. Таким чином, молодіжний сленг – це група особливих слів або нових значень вже слів, що вже існують в мові, і вживається в різних соціальних об'єднаннях.

Важливе значення має виокремлення сленгу серед споріднених понять, таких як жаргон, аргі та діалекти. Від жаргону сленг відрізняється перш за все тим, що об'єднує різні категорії мовців за родом занять, захопленнями, суспільним становищем тощо, а з іншого боку, і від аргі, яким користуються члени закритої групи суспільства.

Сленг є відкритою системою, оскільки постійно поповнюється новими лексичними одиницями, які відображають зміни в мовленні людей, що комунікують.

До головних причин використання сленгу відносимо: 1) спробу закодувати власну мову, зробити її незрозумілою для інших, бажання відокремитись; 2) пошуки власного “я”; 3) бажання висловити власні емоції; 4) бажання висловити індивідуальність, “дорослість”, “іноземність”; 5) спробу шокувати дорослих; 6) бажання бути сучасним.

Лексика сленгу більшою мірою носить жартівливий, глузливий характер. Структура сленгу є дуже розвиненою та різноманітною, що

робить сленг яскравою, більш жвавою та емоційною частиною англійської мови. Значною мірою молодіжний сленг зобов'язаний своїм розвитком та популяризацією телесеріалам, а саме американському телесеріалу “Друзі”, що об'єднував і об'єднує біля екрану людей зі всього світу, незалежно від громадянства, соціального статусу чи рідної мови.

У результаті нашого дослідження методом суцільної вибірки нами було зафіксовано 120 одиниць і фразових поєднань, які є сленгізмами в сучасній англійській мові.

У результаті структурно-семантичного аналізу нами було виявлено морфологічні шляхи формування лексики сленгу в англійській мові та на основі загальної класифікації Р.О. Якобсона укладено морфологічну класифікацію появи сленгових виразів, яка включала в себе 8 шляхів формування. Найбільш продуктивним способом утворення сленгізмів є скорочення слів. Під час дослідження було зареєстровано 28 прикладів.

Скорочення є морфологічним способом словотвору, за якого частина звукового складу слова опускається. У наш час, час зростання темпів життя та появи великої кількості запозичень у мові, що швидко асимілюються, саме цей шлях формування сленгізмів відрізняється високою продуктивністю. Наразі реалізується й функція економії часу.

Крім цього, було виявлено, що продуктивними шляхами утворення нових сленгізмів є афіксація (24 одиниці), конкатенація (23 одиниці), контамінація (11 одиниць), складання основ слів (10 одиниць), метафоризація (6 одиниць), запозичення (1 одиниця) та редуплікація (1 одиниця).

Нами було виявлено, що в американському варіанті англійської мови найбільш високою продуктивністю відзначені суфікси *-er* та *-y / -ie / -eu*, слід наголосити, що суфікс *-er* широко використовується в дериватах, утворених від складних основ і поєднань. Суфікси *-y / -ie / -eu*

за нестандартних умов використання може наголошувати не лише на пестливій семантиці деривата, але також на похідній зневажливій конотації. Разом із суфіксами літературного стандарту у просторічному словотворі використовуються суфікси, що наголошують на не літературному корінні похідного слова.

Під час дослідження було встановлено, що в телесеріалі превалюють сленгізми, утворені шляхом зміни або розширення семантичного кола значень вже існуючих понять у літературній мові шляхом скорочення, в тому числі аббревіації, афіксації та конкатенації, що доречі є характерною ознакою саме американського варіанту англійської мови.

У процесі спілкування сленг виконує еспресивну функцію, роблячи мовлення молоді більш емоційним, яскравим та жвавим. Також слід зазначити контактовстановлювальну та комунікативну функції сленгу, що об'єднують людей у певну соціальну підгрупу, яка відрізняється від загального соціуму. Також молодіжний сленг слугує засобом самовираження та відображення світогляду.

Використання в мовленні сленгізмів свідчить про наявність у мові окремого пласту слів і висловів, який відображає загальні тенденції розвитку лексичного складу сучасної англійської мови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аминова Л. В. Структурно-семантические особенности молодежного сленга в английском и французском языках : дис. доктора филол. наук : 10.02.02. Уфа, 2004. 197 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык: учебник для вузов. 5-е изд., испр. и доп. Москва.: Флинта: Наука, 2002. 384 с.
3. Балабін В. В. Сучасний американський сленг як проблема перекладу : монографія. Київ: Логос, 2002. 315 с.
4. Беляева Т. М., Хомяков В.А. Нестандартная лексика английского языка. Ленинград: Изд-во Ленингр. ун-та, 1985. 138 с.
5. Борисова-Лукашанец Е. Г. Лексические заимствования и их нормативная оценка (на материале молодежного жаргона 80-90 годов). – Москва: Флинта, 2005. 102 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. VIII. 1728 с.
7. Волошин Ю. К. Американский сленг в разговорной речи. *Лингвистические единицы разных уровней и их функциональные характеристики*. Краснодар, 2002. С. 12–17.
8. Гальперин И. Р. О термине «сленг». *Вопросы языкознания*. 1956. №6. С. 107–114.
9. Гамов А. Н. Основные способы формирования лексики сленга в английском языке. *Русский и иностранный языки и методы их преподавания*. М.: Вестник РУДН, 2016. №1. С. 68–77.
10. Дорда В.О. Американський молодіжний сленг як об'єкт вивчення соціолінгвістики. *Матеріали VI Міжвузівської конференції молодих учених*. Донецьк : ДонНУ, 2008. Т.1. С. 77 – 81.

11. Друзі (телесеріал). URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%80%D1%83%D0%B7%D1%96_\(%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%80%D1%83%D0%B7%D1%96_(%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB)) (дата звернення: 15.04.2020)
12. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова : короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. Київ: Либідь, 2001. 224 с.
13. Зацний Ю. А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя : ЗДУ, 1998. 431с.
14. Зацний Ю. А. Сучасний англійськомовний світ і збагачення словникового складу. Львів : ПАІС, 2006. 228 с.
15. Клименко О.Л. Сленг і американський мовний стандарт: особливості взаємодії. *Вісник Запорізького національного університету. Серія Філологічні науки*. 2015. № 2. С. 246-251.
16. Кондратюк О. Молодіжний сленг як мовне явище. *І : незалежний культурологічний часопис*. Львів, 2005. №38. – URL: <http://www.ji.lviv.ua/n38texts/kondratyuk.htm> (дата звернення: 10.04.2020)
17. Кротовская М. А. Сленг как часть разговорного английского. *Современные теории и методы обучения иностранным языкам в ВУЗе*. Москва, 2013. С. 58–67.
18. Курбаева А. П., Амурская О. Ю. Основные способы словообразования английского сленга. *Научное сообщество студентов XXI столетия. Гуманитарные науки: сб. ст. по мат. XXXVI междунар. студ. науч.-практ. конф. № 9 (36)*. Казань, 2015. с. 66–71.
19. Лапова Е. Б. О молодежном жаргоне. *Русский язык*. Минск, 1999. №10. С. 37–45.
20. Лебедева А. В. Роль запозичень з англійської мови у формуванні сучасного російського сленгу (на матеріалі лексикографічних джерел). *Південний архів. Філологічні науки [зб. наук. праць] / ред. Мішуков О.В.* Херсон : Видавництво ХДУ, 2009. Вип. XLVL. С. 111–115.

21. Лукьянова Н. А. Экспресивная лексика разговорного употребления. Воронеж: Радуга, 2006. 205 с.
22. Мазурова А. І. Словник сленгу, поширеного в середовищі неформальних молодіжних об'єднань. *Психологічні проблеми вивчення неформальних молодіжних об'єднань*. Москва, 1998. С. 28–38.
23. Маковский М. М. Современный английский сленг: онтология, структура, этимология: монография. Изд. 2-е. Москва: ЛКИ, 2007. 168 с.
24. Маковский М. М. Языковая сущность современного английского сленга. *Иностранные языки в школе*. 1962. №4. С. 102–113.
25. Мартос С. А. Молодіжний сленг: комунікативний аспект. URL: [http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/893/_rtf%20\(2\).pdf?sequence=1](http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/893/_rtf%20(2).pdf?sequence=1) (дата звернення: 20.04.2020)
26. Мартос С. А. Молодіжний сленг : міф чи реальність? *Культура слова*. К., 2003. Вип. 62. С. 39-44. URL: http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/894/_doc%20%2835%29.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 20.04.2020)
27. Пиркало С. Перший словник українського молодіжного сленгу. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Pyrkalo_Svitlana/Pershyi_slovyk_ukrainskoho_molodizhnoho_slenhu.pdf (дата звернення: 20.04.2020)
28. Плескач Ю. И., Власова Д. В. Способы словообразования современной нестандартной лексики английского языка на примере американского сленга. *Новое слово в науке: перспективы развития: материалы X Междунар. науч.–практ. конф.* (Чебоксары, 31 дек. 2016 г.). В 2 т. Т. 1 / редкол.: О.Н. Широков [и др.]. Чебоксары: ЦНС “Интерактив плюс” 2016. № 4 (10). С. 259–261.
29. Потятинник У.О. Соціолінгвістичні та прагмастилістичні аспекти функціонування сленгової лексики (на матеріалах періодики США): автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2003. 246 с.
30. Розина И. Р. Состояние и тенденции развития общего сленга. – Москва, 2000–2003 гг. – 61 с.

31. Скворцов Л. И. Об оценках языка молодежи. *Вопросы культуры речи*. Москва, 2004. №3. С. 45–70.
32. Скребнев Ю. М., Кузнец М. Д. Стилистика английского языка: монография. Ленинград: Радуга, 2000. 175 с.
33. Смирницкий А. И. Лексикология английского языка: монография. Москва: Московский государственный университет, 1998. 261 с.
34. Соловьева Т. А. К проблеме сленга. *Сборник статей “Вопросы лексикологии английского, немецкого и французского языка”*. 2001. №4. С. 117–126.
35. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: соціальна диференціація української мови. Київ: Критика, 2005. 464 с.
36. Тимошенко Т. І. Лексичні особливості англійського молодіжного сленгу (на прикладі неформальних висловлювань американських студентів). URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/11081/1/T_Tymoshenko_VPIP_11_GI.pdf (дата звернення: 20.04.2020)
37. Хомяков В. А. О термине «сленг». *Вопросы теории английского и немецкого языков*. Л.: Ленинградский гос. исл. ин-т им. А.Н. Герцева, 2001. Т. 552 – 77 с.
38. Швейцер А. Д. Современная социолингвистика. *Теория, проблемы, методы*. – Москва, 1996. С. 42–48.
39. Якобсон Р. О. Язык в отношении к другим системам коммуникации. *Избранные работы*. Москва: Прогресс, 1995. С. 319–330.
40. Ayto J. *The Oxford Dictionary of Modern Slang*. Oxford, New York: Oxford University Press, 1996. 300 p.
41. Crazy for friends. Scripts. URL: <http://www.livesinabox.com/friends/scripts.shtml> (last accepted: 20.04.2020)
42. Friends Online. URL: <https://www.friends10.ru/category/friends-eng-sub/> (дата звернення: 17.04.2020)

43. Hotten J. C. The Slang Dictionary. East Ardsley, Wakefield, Yorkshire, England: Republished by EP Publishing, Ltd., 1972c. 382 p.
44. Mallory Carra 9 “Friends” Terms Translated Into Today's Slang So You Still Be “On A Break” In 2015. URL: <https://www.bustle.com/articles/93616-9-friends-terms-translated-into-todays-slang-so-you-still-be-on-a-break-in-2015> (last accepted: 16.04.2020)
45. Partridge E. Slang today and yesterday. London: Routledge and Kegan Paul, 1979.190 p.
46. Partridge E., Grose F. A Classical Dictionary of the Vulgar Tongue. 3rd ed. London: Routledge and Kegan Paul, 1963.
47. Slangpedia. The Slang Encyclopedia. URL: <https://slangpedia.org/slang-for-friend/> (last accepted: 20.04.2020)
48. The Best of Ross and Rachel. Learn English with Friends. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4TZ9FtMg1y4> (last accepted: 20.04.2020)
49. These Funny Words from Friends Will Be There for You. URL: <https://www.dictionary.com/e/s/friends-words/#1> (last accepted: 07.04.2020)
50. The Online Slang Dictionary. URL: <http://onlineslangdictionary.com/> (last accepted: 20.03.2020)
51. Vindetti Tyler All the everyday terms “Friends” is totally responsible for. URL: <https://hellogiggles.com/lifestyle/terms-friends/> (last accepted: 01.04.2020)
52. Захарченко Т.Е. Английский и американский сленг. Москва: Изд-во АСТ, 2009. 133 с.

СЛЕНГОВІ ВИРАЗИ З ТЕЛЕСЕРІАЛУ “ДРУЗІ”

1. (Lincoln high) – *survivor*
2. ‘cause
3. A blond woman and some bars
4. Ace
5. Amanda= a man, duh!
6. Amish things
7. Apothecary
8. Badassery
9. Bamboozled
10. Banter
11. Beeper
12. Bizarre world
13. Blast
14. Blitzed
15. Boob
16. Bookie
17. Breezy (I’m breezy)
18. Bro
19. Buck
20. Buck me
21. Buddy
22. Buff
23. Bummer
24. Busted
25. Butters
26. Buzz somebody in

27. Buzzing
28. Career counselor-a-go-go
29. Cheap shot
30. Cheesy / cheeseey
31. Chick magnet
32. Chill
33. Christmas-y
34. Commando
35. Crapweasel
36. Creepy
37. Cunt
38. Curve
39. D.O.A.
40. Don't be a chicken
41. Dozze
42. Duh / doy / yep
43. Dunno
44. FAM
45. Floopy
46. FR = For Real
47. Freneissanse
48. Frenemy
49. Friend zone
50. Gavvers
51. Gee / Aww My Godwww / oh de fooh / oomohimawa
52. Gotcha
53. Hangout
54. He's her lobster (to be someone's lobster)
55. Hickey
56. Hissy

57. Hissy fit
58. Hit me
59. Holy moley
60. Hookup / fling
61. How you doin'
62. It's lit
63. Janky
64. Jet lag
65. Just for the hell of it
66. Kickie
67. Memo
68. Ministainer (minister + intertainer)
69. Mississippily
70. Moo point
71. Mum / nan (Nanny)
72. Murky
73. Nailed
74. One Mississippi , two Mississippi
75. PBS (global company)
76. Phalange
77. Pipe dream
78. Pivot
79. Roasted
80. Savage
81. Scram
82. *Sevenish*
83. Shake-up
84. Shrinky
85. Srub
86. Strip joints = night club

87. Stuff
88. Sup
89. TBH
90. Telly
91. Thanksgiving-y
92. This blows / it sucks / hind tit
93. To back up
94. To be down
95. To be nutsy
96. To be out of someone's league
97. To be taken / tips
98. To breach (to break the barrier)
99. To fall out
100. To go to the third base with
101. To hang out
102. To hit on somebody
103. To make out
104. To mug someone off
105. To play tonsil tennis
106. To roll with punches
107. To scary the crap out of someone
108. To take credit for
109. To take the sack
110. Transponster
111. Trolling
112. Unagi
113. Way to go, man!
114. We were on a break (to be on a break)
115. *Wine-guy // pizza-guy*
116. Wonderingment

117. Ya-yas

118. You can never be too “Alan” = to be “Alan”

119. You never know

120. Zit